

ΤΟΥ **Τριαντάφυλλου
Καρατράντου**

Tabula rasa

Η ΗΔΟΝΗ ΤΗΣ ΒΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΑΝΗΛΙΚΟΥΣ

Πριν από λίγες ημέρες, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δημοσίευσε τη νέα της στρατηγική ατζέντα για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας και του βίαιου εξτρεισμού. Για πρώτη φορά σε τέτοιο κείμενο υπάρχει εκτεταμένη αναφορά στην ευαλωτότητα των ανηλίκων και στη συμμετοχή τους στην εξτρεμιστική βία. Ειδικότερα, σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, ο αριθμός των ανηλίκων που εμπλέκονται στην τρομοκρατία και τον βίαιο εξτρεισμό έχει αυξηθεί απότομα σε

καθώς και τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης και τις πλατφόρμες gaming για να διαδίδουν επιβλαβές περιεχόμενο, να διασπείρουν παραπληροφόρηση, να ριζοσπαστικοποιούν άτομα, να συγκεντρώνουν χρηματοδότηση και να στρατολογούν νέα μέλη, κυρίως ανηλίκους και νέους ενήλικους.

Η συμμετοχή των νέων στη βία δεν περιορίζεται δυστυχώς μόνο στο πλαίσιο της εξτρεμιστικής βίας, αλλά, αντίθετα, η βία για τη βία τείνει να γίνει κυρίαρχη συνισταμένη και βλέπουμε διαρκώς την εμπλοκή νέων – ως θύτες και θύματα – σε διάφορες μορφές βίας. Χουλιγκανική, ενδοοικογενειακή,

σεξουαλική, με χαρακτηριστική περίπτωση το πρόσφατο περιστατικό που καταγγέλθηκε στα Χανιά, αλλά και βία ανηλίκων με τη μορφή των συμμοριών που ομογενοποιεί διάφορες πιθανές εκκινήσεις και αιτίες.

Η δολοφονία του νέου στη Θεσσαλονίκη και ο σοβαρός τραυματισμός του ανηλίκου στα Ιωάννινα είναι δύο ακόμη εκδοχές ενός σοβαρού προβλήματος που είναι η συμμετοχή των ανηλίκων στη βία. Παρατηρούμε κλιμάκωση της έντασης, χρήση μαχαιριών και γενικά αντικειμένων που μπορούν να τραυματίσουν ή να σκοτώσουν, οργανωμένες ομάδες που κάνουν επιθέσεις με την παραμικρή αφορμή, αλλά και συμμετοχή ενός σημαντικού αριθμού κοριτσιών.

Αυτή η κατάβαση στη βία σε σημαντικό βαθμό λαμβάνει χώρα στο παράλληλο τεχνολογικό οικοσύστημα του κυβερνοχώρου, που παράγει,

προωθεί και διογκώνει τη βία, με αποτέλεσμα να βλέπουμε μια συνεχή αλληλεπίδραση μεταξύ του Διαδικτύου και του φυσικού πεδίου.

Η πολιτεία δείχνει να έχει αντιληφθεί το πρόβλημα, για αυτό και υλοποιεί μια σειρά από μέτρα, κυρίως στους τομείς της αντιμετώπισης και της καταγγελίας. Η Ελλάδα είναι άλλωστε μια από τις λίγες χώρες που έχουν μια συνεκτική εθνική στρατηγική. Επίσης, η διάσπαση των δράσεων για το ζήτημα του κυβερνοχώρου θα ενισχυθεί με τις σχετικές πρωτοβουλίες για τον περιορισμό της πρόσβασης στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης.

Οι δύο όμως σημαντικότεροι τομείς είναι και οι δυσκολότεροι για παρεμβάσεις. Ο ρόλος της οικογένειας και η αποδόμηση της πολιτισμικής υπερκοχίας και λαγνείας της βίας. Ιδιαίτερα στο τελευταίο δεν έχουμε πολλά να δείξουμε ως χώρα, δεν υπάρχει όμως άλλος χρόνος και περιθώριο.

Ο Τριαντάφυλλος Καρατράντος είναι δρ Ευρωπαϊκής Ασφάλειας και Νέων Απειλών και επιστημονικός συνεργάτης του **ENIAMET**.

SHUTTERSTOCK

Οι τρομοκράτες και οι βίαιοι εξτρεμιστές εκμεταλλεύονται τις νέες τεχνολογίες για να διαδίδουν επιβλαβές περιεχόμενο, παραπληροφόρηση και να στρατολογούν νέα μέλη, κυρίως ανηλίκους

ολόκληρη την Ευρώπη. Το 2024, σχεδόν το ένα τρίτο των υπόπτων για τρομοκρατία στην ΕΕ ήταν κάτω των 20 ετών, ενώ ο νεότερος ήταν μόλις 12. Οι περισσότεροι από αυτούς τους ανηλίκους έχουν συνδεθεί με τη τζιχαντιστική τρομοκρατία, αν και ο βίαιος ακροδεξιός εξτρεμισμός έχει επίσης ενισχυθεί, ιδιαίτερα μέσω επιταχυντικών δικτύων (accelerationist networks), των λεγόμενων «active clubs», και διαδικτυακών εξτρεμιστικών δικτύων που διαδίδουν βίαιο περιεχόμενο και εξαναγκάζουν ευάλωτους ανηλίκους σε πράξεις αυτοτραυματισμού και βίας.

Σε πολλές από αυτές τις περιπτώσεις δεν υπάρχει μια ξεκάθαρη ιδεολογική υποκίνηση, αλλά ένα υβριδίο όπου κυριαρχούν ο μηδενισμός και μια ηδονιστική απόλαυση της βίας. Με τη γοητεία που ασκεί η ίδια η βία να αποτελεί βασικό κίνητρο για πολλές επιθέσεις από μεμονωμένους δράστες.

Προφανώς σημαντική παράμετρο σε αυτή την εξίσωση αποτελούν οι νέες τεχνολογίες και ο κυβερνοχώρος. Οι τρομοκράτες και οι βίαιοι εξτρεμιστές εκμεταλλεύονται ολοένα και περισσότερο το διαδικτυακό οικοσύστημα και τις νέες τεχνολογίες,